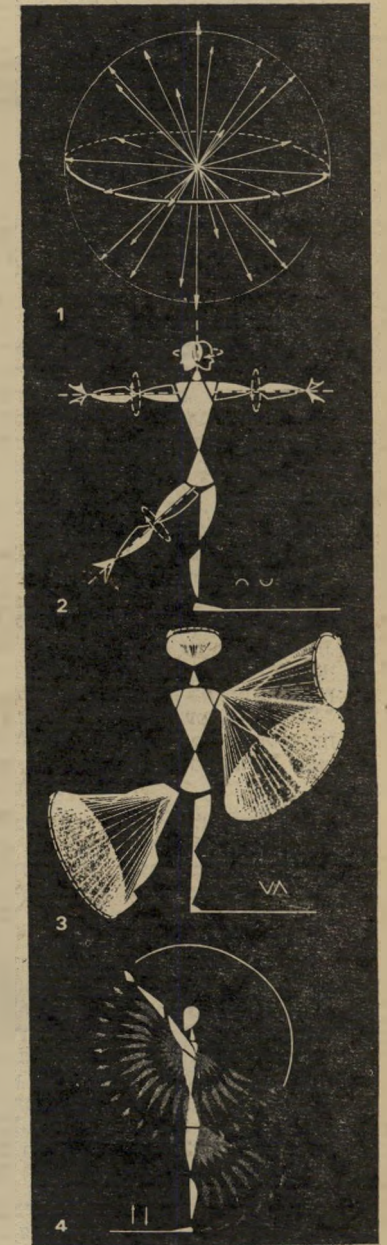

(המחן ממנו 77)

נות גראפיות בידי תלמידים ג'ון האריס (ראה: גלופה).

הקובץ החמישי של מחשבות מוקדש כולו למדע, הגות ואמנות, ובו מרואיינים סופרים, אמנים ואוצרי-אמנות על היבטים שונים של הכותרת האמורה. בולטות רשימת מותיו של פרופ' אגסי האידאולוגיה של המהפכה האינטנסיבית וזמבר לחושים ולזמן.

לסיכום, מיפעל זה של חברת יבם

כתב התנועה איורים של ג'ון האריס

שלא למסרת רווח כלשהו, מוטב שיעור חברות אחרות, לתרום באופן דומה לסיפור זה ופיתוחה של התרבות, המחשבה ואמי צעי הביטוי בישראל.

תיעוד

דודו של עזר

הביוגרפיה האלבומית חיים וייצמן - חיי ודורו ודורו שראתה אור החודש * היא

* הרולד בלומברג, חיים וייצמן - חיי ודורו, תירגם: א. עמית, הוצאת עידנים ירושלים, מהדורת ידיעות אחרונות, 205 עמודים (כריכה קשה).

ביוגרפיה אלבומית עניינית, שיש בכוחה להעניק למעיין בה מעט מרישומי של האיש, ששימש במשך שנים רבות כמני היגה של התנועה הציונית, ובחבר כנשיאה הראשון של מדינת ישראל. חיים וייצמן - מן, דונו של שר-הביטחון הנוכחי, עזר וייצמן, הפך בשל ההיסטוריה הצפופה מדי של 30 שנות המדינה, דמות נישכתת ביימיקצת.

ברור שבחינתו של חיים וייצמן בפרספקטיבה של ההיסטוריה הציונית, מקומו בצמרת אינו מוטל בספק, ובעצם, ביוגרפיה אלבומית זו, עושה לנשיא הראשון, את החסד שהוא ראוי לו. עורכה של ביוגרפיה אלבומית זו, הרולד בלומברג, הצליח להעביר בלא מילים מיותרות, וגלגל יה מרהיבה של תמונות, את דיוקנו של חיים וייצמן באופן המרשים והצודק ביותר.

ביוגרפיה זו היא למעשה מעין קיצור שולחן ערוך ומצולם של התנועה הציונית במאה העשרים, וזאת מאחר, שסיפור חייו של הנשיא הראשון, הוא סיפור חייה של תנועה זו, הפרקים הסדורים כרונולוגית, מביאים תולדות אלה, דרך: הכוחות המעצבים; כור המבחן; הקול היהודי; לכו אחריו; עשר שנות סכנה; כדרך למדינה והנשיא הראשון.

אין מחבר הביוגרפיה מסתיר את תהליך כתיבתו של וייצמן בידי רולד בלומברג. אם ד"ר תיאודור הרצל היה מייסדה של הציונות-המדינית, הרי שד"ר חיים וייצמן היה מגשימה של הציונות-המדינית. הוא נדר בעולם, בין קונגרס אחד למישור מבל שנתרע, ולו לרגע, במסה ומעש למען הקמתה של מדינת ישראל. הוא נפגש עם שועים וראשי-ממשלות, עם נשיאים וסנא-

לישראל, הנתונה בעיצומה של מילחמה על קיומה. עתה כשבריאיותו וזשתפרה מעט, רגז על מפכת הטכפיות הכבוכה שכבר החלה נרקמת סביב תפקידו. כאשר שאל את ידידו ואיש-סודו הוותיק משה שרת, שר-החוץ של מועצת המדינה הזמנית, מה יהיו חובותיו, תחומי אחריותו וזכויותיו בתור נשיא המדינה, השיב שרת: "או, רק להיות כמלך, ד"ר וייצמן מן" וייצמן השיב: "איני רוצה להפוך לסמל".

מלבד ציטוטים רבים שלוקטו מכתביו וייצמן ומדיברי מנהיגי עולם, וראשי הציונות עליו, הרי רצוף הספר תמונות מרגשות ומרהיבות, המצליחות לספר במראות את תולדותיה של הציונות, כאמור, דרך סיפור חייו של וייצמן. דוגמה לאחת מתמונות אלה, היא התמונה שבה מוליכים אותו אלוף יגאל אלון, והקצין חיים בר-לב במיסדר כבוד שנערך לכבודו בבאר-שבע (ראה: תצלום). סיפורו של תצלום זה, רצ"ב:

יגאל אלון היה באותה העת מפקד פיקוד הדרום ומפקדתו סמוכה לרחובות. הוא נהג לבקר את וייצמן בקביעות, דיווח לו על פעולות המרכזים המתוכננים לפני שעת ה"ש" ועל הקרבות לאחר שנפתחו מו. הוא נהנה מן הביקורים האלה מאד, וסיפר אלון, ובייחוד נהנה לשמוע דיווח מפי מפקד הכוחות. לאחר כיבוש אילת, הזמנתי אותו לערוך ביקור רישמי ולסיקר את הכוחות. נסענו במיוחד לנגבה, עיטם הוא פגש את כל המפקדים הבכירים בביקור, ואחרי-כך לכארי-שבע, ושם הוצג לפניו כוח מעורב שהורכב מכל יחידות הנגב. כאשר ניפרדתי ממנו ברחובות כאר תו ערב, אמר לי: "זו הפעם הראשונה שהרגשתי כמלך". לדברי אלון, וייצמן גם גילה לפניו את עלבונו על שלא צורפה

ד"ר חיים וייצמן מזווה עידידי יגאל אלון (משמאל) וחיים בר-לב (במקדה), זו הפעם הראשונה שהרגשתי כמלך

חתימתו למנילת העצמאות. "באותם הימים הייתי ביחסים קרובים עם בן-גוריון וזו וכלי קושי יבולתי לגרום שיפעל כנור שא, אך בכל פעם שהצטתי לעשות זאת, וייצמן אמר, לא! הוא היה גאה יותר מדי. אילו רק ניתן לי להשמיע את דברי..."

טורים, ולמעשה, הקדיש את כל חייו להקמתה של המדינה שדחקה אותו עם היווסדה לקרן פינה של נשיאותה. ויעיד על כך סיפור שובו של וייצמן ארצה בשנת 1948: בשלהי ספטמבר חזרו חיים וורה וייצמן

בחטר

קרן תל-הצבי

●●● כתב מעריב הנודע ברטוב, שייסר בבולגריה, דיווח לקוראי עיתונו על מצבו של התיאטרון הבולגרי. הקוראים שתמחו למקרא הכותרת למחזהו של ג'ון אורג ביכנר פרשת דאנטון חייכו בסל-חנות רבה. הסיבה: כותרת מחזהו הנודע של ביכנר היא: מות דאנטון. אגב, למרות אי-התאמת חותם כלשהו בתיאטרון הישראלי, מינתה מנכ"ל המועצה לתרבות ולאמנות, המודחת, לאה פורת, לפני כשנתיים, את ברטוב כיו"ר הסיניף הישראלי של האי-טי-איי (אירגון התיאטרון הבינלאומי). ●●● ניסוח מרתק פירסם בן הארץ עורך עכשיו ד"ר גבריאל בוקר על סופר ס/קריאה דן צאלקה, וסיפרו התמוה ילדי השמש. הניסוח הוא: "היותו של צאלקה פרוואיקון אנטי-ריאליסטי שי הגעגוע מטאפיסי העו מפוצץ אצלו מאיין כל מיסגרת של מילייה מעובה ושל היי גיון נאראטיבי רגיל...". במקביל פירסם

דן צאלקה

פרואיקון אנטי-ריאליסטי

צאלקה הנ"ל מיתקפה על מוקד במוסף סיפורתי אחר, בנושא חידוש המחלוקת עכשיו ס/קריאה, והגדיר את מוקד: "כדבריו של גבריאל מוקד, המזכירים קצת את וידויו של קיטינג'ר לפני עיתונאית איטלקית, שהוא קאובוי בודד...". ●●● עמוס אריכא ואלי לנדאו, שסיפרם התייעודי פאניקס ראה-אור החדש בארצות הברית בהוצאת טיגנאט זכו בפירסום מטעם בית-ההוצאה, בנוסח שבו תוארו: "עד לא זמן היה עמוס אריכא מפקד מיש-טרט ישראל". אלי לנדאו הוא סופר ישראלי נודע. שניהם עבדו פעם בשביל משה דיין... הפירסום שכח להזכיר, שניהם, "עבדו פעם בשביל משה דיין" ביומן-הנפל היום הזה ●●● בכינוי קרן תל-הצבי זכתה קרן תל-אביב לספרות ולאמנות קרן שעלתה לכותרות באחרונה לא בשל תרומותיה לסיפרות ולאמנות, אלא בשל התככים המתככים במסדרונותיה של הקרן. מאחרי התככים ניצב שר-האוצר המיועד של המערך יעקב לוינר-סון. ראשית סילק לוינסון מהקרן את יריבו הפיננסי עקיבא לוינסקי (אותו סילק גם מהנהלת בנק הפועלים והנהלת חברת אי-אט-אל). לוינסון מימש ברית ישנה בין שניים משלושת הגופים מרכיבי הקרן (מרכיבי הקרן הם: משרד החינוך והתרבות, עיריית תל-אביב, וקרן פרץ נפתלי, הקשורה לבנק האיגודים המקצועיים בגרמניה, המיוצגים בארץ בידי בנק הפועלים) והם: נציגיו של זבולון המר (משרד החינוך והתרבות) ובנק הפועלים ומינו למישרת סגן מנהל הקרן את איש המפדיל רודר אלכסנדר (האיש מבין קודש לחול בטלוויזיה). מטרתו של לוינר-סון היא, להדיח מראשות הקרן את שר-האוצר לשעבר, יהושע רבינוביץ. רור חות רעות טוענות, שניסקת קרן תל-אביב, היא ראשית חידוש הברית בין המערך למפד"ל, שבה מועלת הקרן על המוקד הדתי.

* אריכא שימש משך שנים כדובר מיש-טרט ישראל, ותרומו לסיפרות העברית מתבטאת בחיבור ספרוני, פאטיק קיט.